

1. ชื่อผลงาน/เรื่องเล่า การใช้การสื่อสารทางเลือก (Augmentative and Alternative Communication : AAC)
2. คำสำคัญ (Augmentative and Alternative Communication : AAC)
3. ชื่อและที่อยู่ขององค์กร สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ 196 หมู่ 10 ต. ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่ 50180
4. สมาชิกทีม
 1. นางดวงกมล ตั้งวิริยะไพบุลย์ พ.บ. นายแพทย์เชี่ยวชาญ
 2. นางนพวรรณ บัวทอง พย.บ.พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
 3. นางสาววรรณกภาพริ่ง นักเวชศาสตร์แก้ไขการพูดปฏิบัติการ
 4. นางสาวมัลลิกา ปัญญาผาบ นักจิตวิทยาคลินิก
 5. Miss Nicole Mary Bender อาสาสมัครช่างต่างประเทศผู้เชี่ยวชาญด้าน AAC

5. ที่มาของเรื่องราว

เด็กออทิสติกร้อยละ 80 มีปัญหาทางภาษาและการสื่อสารอย่างรุนแรง เด็กออทิสติกร้อยละ 25-50 ไม่สามารถพูดสื่อสารได้ ทำให้ผู้ดูแลไม่สามารถเข้าใจความต้องการของเด็ก จึงเป็นเหตุให้เด็กเกิดความหงุดหงิดคับข้องใจและมีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ ปัญหาการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและครอบครัว Augmentative & Alternative Communication (AAC) เป็นการการใช้การสื่อสารทางเลือกหนึ่งที่ใช้วิธีการอื่นแทนการสื่อสารด้วยการพูด โดยใช้ชื่อเรียกแยกเป็น 2 คำ คือ Augmentative Communication หมายถึง วิธีการอื่นที่นำมาใช้สนับสนุนทักษะการพูดของคนที่มีความบกพร่องให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น วิธีการที่ใช้ไม่ได้ใช้แทนความสามารถในการสื่อสาร แต่ใช้เพื่อสนับสนุนความสามารถ กล่าวคือ วิธีที่นำมาใช้จะทำงานได้สอดคล้องกับความสามารถที่มีอยู่แล้ว ดังนั้น วิธีการสื่อสารแบบ Augmentative Communication นี้จึงใช้กับคนที่มีความจำกัดในการสื่อสารด้วยการพูดและ Alternative Communication หมายถึง วิธีการที่นำใช้ทดแทนการสื่อสารด้วยการพูด สำหรับคนที่ไม่สามารถใช้ภาษาพูดได้เลย AAC ที่ใช้ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 3 ระบบคือ 1) วิธีการสื่อสารโดยธรรมชาติ เช่น การใช้ท่าทางของแต่ละบุคคล การออกเสียง การแสดงออกทางสีหน้า การบอกสัญญาณโดยไม่ใช้การพูด 2) การใช้ภาพสัญลักษณ์กลุ่มภาพและระบบสัญลักษณ์ ในการสื่อสาร และ 3) การใช้เครื่องช่วยสื่อสาร ตัวอย่าง เช่น แผ่นกระดาษสื่อสาร สมุดจดเพื่อการสื่อสาร ซองภาพ และ อุปกรณ์และระบบช่วยสื่อสารที่มีเสียงพูดแทน (Speech Output) เป็นสื่อสารทางเลือกหนึ่งที่มีการวิจัยมากมายที่มีผลลัพธ์ว่าสามารถช่วยพัฒนาการสื่อสารและลดปัญหาพฤติกรรมให้กับเด็ก

น้องใบบุญ เป็นเด็กออทิสติกที่มีอาการรุนแรง อายุ 5 ปี ผ่านการฝึกการแก้ไขการพูดแล้วประมาณ 2 ปี การแสดงออกทางภาษาพูดน้อย ยังพูดเป็นคำๆ ยังไม่ได้ แต่มีความเข้าใจภาษาดี หลังจากมาฝึกการใช้

การสื่อสารทางเลือกโดยใช้อุปกรณ์และระบบช่วยสื่อสาร โดยใช้เครื่อง Go-Talk พร้อมรูปภาพในสิ่งที่เด็กชอบ หลังจากฝึก เด็กเริ่มพูดบอกความต้องการได้ พร้อมชี้บอกความต้องการได้ตรงกับรูปภาพ

น้องเนเน่ เป็นเด็กออทิสติกที่มีอาการรุนแรง อายุ 10 ปี หลังจากผ่านการฝึกการแก้ไขการพูดตั้งแต่ อายุ 3 ปี แล้วไม่สามารถเริ่มต้นสื่อสารบอกเล่าเรื่องราวได้ ต้องมีคนกระตุ้น หรือพูดตาม หลังจากมาฝึกการใช้การสื่อสารทางเลือกโดยใช้อุปกรณ์และระบบช่วยสื่อสาร โดยใช้เครื่อง Go-Talk แล้ว สามารถตอบคำถามได้เป็นประโยค และเล่าเรื่องราวได้ โดยการกระตุ้น

6. สรุปเรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นความพยายามในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา

เด็กออทิสติกมีปัญหาบกพร่องด้านการสื่อสารเป็นจำนวนมากแม้จะพยายามฝึกพูดแล้วก็ตามเด็กก็ยังไม่สามารถพูดได้ จึงได้นำการสื่อสารทางเลือกมาช่วยฝึกเด็กให้มีความสามารถด้านการสื่อสารได้มากขึ้น ซึ่งทำให้เด็กมีพัฒนาการทางการใช้ภาษาได้เร็วขึ้น

7. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การสื่อสารทางเลือกเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านการใช้และการเข้าใจภาษาได้ดีขึ้น และเป็นต้นแบบการใช้สื่ออุปกรณ์ในการนำมาใช้ในการกระตุ้นพัฒนาการทางด้านภาษาในเด็กออทิสติก

8. บทเรียนที่ได้รับ

จากการที่ฝึกเด็กด้วยการใช้การสื่อสารทางเลือก Augmentative & Alternative Communication (AAC) เด็กจะต้องมีการเข้าใจภาษาในระดับหนึ่งก่อน เมื่อกระตุ้นด้วยอุปกรณ์และระบบช่วยสื่อสาร ทำให้เด็กมีการใช้ภาษาได้ดีขึ้น และเมื่อเด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น ทำให้ผู้ปกครองมีกำลังใจ และให้ความร่วมมือในการฝึกอย่างต่อเนื่อง

9. การติดต่อทีมงาน

นางนพวรรณ บัวทอง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ 196 ม.10 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180 โทรศัพท์ 053908300 ต่อ 73133 โทรสาร 053908330